

Pani
Justyna Durzyńska
Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju
Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski
Województwa Pomorskiego

Wasze pismo z dnia	Znak	Nasz znak	Data
13.10.2025	DPROW-OW.432.181.2024	DDD.WDS.65710.6.2025.TM	02.12.2025 r.

Sprawa: Doprecyzowanie zapisów regulaminu naborów wniosków w ramach interwencji 10.10 obszar A

Szanowna Pani Dyrektor,

W odpowiedzi na pismo, znak jw. zawierające pytania dotyczące doprecyzowania zapisów regulaminu naboru wniosków w ramach interwencji 10.10. obszar A - Inwestycje w zakresie systemów indywidualnego oczyszczania ścieków, przedstawiam poniżej szczegółowe wyjaśnienia.

Pytanie nr 1

Zasady wyboru przygotowywane przez gminy – czy w ramach procesu naboru/wyboru gospodarstw/ lokalizacji gmina może wprowadzić kryteria dotyczące gospodarstw domowych, w których zostaną zainstalowane przydomowe oczyszczalnie (np. brak możliwości podłączenia do kanalizacji, liczba osób w gospodarstwie, kolejność zgłoszeń itp.)? Czy ww. kryteria mogą być zarówno kryteriami „dostępowymi” oraz „premiującymi”?

Stanowisko DDD

Kryteria wyboru operacji oraz warunki przyznania pomocy określone w wytycznych szczegółowych [1] odnoszą się do beneficjenta oraz zasad wyboru operacji. Wybór gospodarstw domowych przewidzianych do objęcia wsparciem w ramach operacji pozostaje w wyłącznej kompetencji wnioskodawcy, który ustala kryteria wewnętrzne oraz dokonuje wyboru gospodarstw domowych przewidzianych do objęcia pomocą.

Pytanie nr 2

Definicja gospodarstwa domowego na potrzeby interwencji - czy obejmuje również nieruchomości, w których w całości/części wykonywana jest działalność gospodarcza oraz nieruchomości rekreacyjne?

Stanowisko DDD

Zgodnie z zapisami wytycznej szczegółowej przydomowa oczyszczalnia ścieków, to zespół urządzeń technicznych służących do gromadzenia, oczyszczania i neutralizacji ścieków wytwarzanych w jednym lub kilku gospodarstwach domowych spełniających normę EN 12566-3+A2:2013.

Według Głównego Urzędu Statystycznego gospodarstwo domowe to zespół osób spokrewnionych lub spowinowaconych, a także niespokrewnionych mieszkających razem i utrzymujących się wspólnie. Jeżeli któraś z osób mieszkających razem utrzymuje się oddzielnie, tworzy ona oddzielne, jednoosobowe gospodarstwo domowe. Gospodarstwo domowe to podstawowa jednostka ekonomiczna i społeczna, której celem jest zaspokojenie wspólnych potrzeb życiowych a osoby w nim zamieszkujące mogą w tym budynku prowadzić działalność gospodarczą oraz turystyczną np. agroturystykę.

Pytanie nr 3

Kryterium wyboru nr 6 operacja jest planowana na obszarze miejscowości, w której występuje jedna z form ochrony przyrody – w przypadku gdy operacja będzie realizowana na terenie kilku miejscowości czy wymóg ten musi zostać spełniony we wszystkich miejscowościach objętych operacją, tzn. czy punkty za to kryterium zostaną przyznane, jeżeli tylko w jednej miejscowości spośród kilku objętych operacją występuje jedna z form ochrony przyrody?

Stanowisko DDD

Zgodnie z wytycznymi szczegółowej podrozdział IV.2. ust. 3 pkt 3, w przypadku, gdy operacja będzie realizowana na terenie kilku miejscowości punkty za kryterium wyboru operacji dotyczące występowania jednej z form ochrony przyrody, przyznaje się najwyższą z wartości punktowych dla tych miejscowości.

Pytanie nr 4

Umowa pomiędzy gminą a właścicielem nieruchomości objętej operacją - czy wskazana umowa może przewidywać obowiązek ponoszenia kosztów utrzymania, naprawy i eksploatacji oczyszczalni w okresie związania z celem operacji przez właściciela nieruchomości (niezależnie od faktu, że gmina pozostanie stroną zobowiązań wynikających z umowy z samorządem województwa)?

Stanowisko DDD

Zgodnie § 3 ust. 3 umowy o przyznaniu pomocy - Beneficjent jest zobowiązany do utrzymania infrastruktury finansowanej ze środków EFRROW -do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pomocy.

Pytanie nr 5

Czy gmina jako beneficjent pomocy może obciążyć ostatecznych odbiorców (mieszkańców, na posesjach których zostaną zamontowane oczyszczalnie), kosztami stanowiącymi wkład własny projektu, poprzez zawarcie z nimi umów cywilnoprawnych określających wysokość i sposób wniesienia tego wkładu?

Stanowisko DDD

Wytyczne/regulaminy/umowa nie regulują wprost możliwości finansowania wkładu własnego poprzez wpłaty od ostatecznych mieszkańców. Regulują jedynie sposób finansowania kosztów kwalifikowalnych, które nie mogą być pokrywane ze środków publicznych.

Pytanie nr 6

Pozwolenia, kosztorysy – proszę o potwierdzenie, że wszelkie decyzje/ pozwolenia/ kosztorysy muszą być wystawione na wnioskodawcę, tj. jednostkę samorządu terytorialnego co oznacza, że w przypadku, gdy decyzja administracyjna (np. pozwolenie na budowę) została wydana na właściciela prywatnego musi zostać przeniesiona na jednostkę samorządu terytorialnego jako wnioskodawcę?

Stanowisko DDD

Rodzaje wymaganych dokumentów formalnych związanych z budową przydomowych oczyszczalni ścieków zależą od czynników wynikających z prawa budowlanego oraz przepisów środowiskowych np. rodzaju i wielkości oczyszczalni, sposobu odprowadzania ścieków, warunków gruntowych i innych.

W związku z powyższym, o ile przepisy nie stanowią inaczej w ramach zwykłego korzystania z wód wystarczającym dokumentem będzie zgłoszenie wodnoprawne użytkownika z potwierdzeniem braku sprzeciwu oraz zgłoszenie robót budowlanych przez użytkownika, który ma prawo do dysponowania nieruchomością - złożył oświadczenie/zgody na dysponowanie nieruchomością właściciela lub współwłaściciela nieruchomości, że wyraża zgodę na realizację operacji bezpośrednio związanej z nieruchomością, jeżeli operacja realizowana jest na nieruchomości będącej w posiadaniu zależnym lub będącej przedmiotem współwłasności.

Wszelkie decyzje administracyjne oraz pozwolenia związane realizacją ww. operacji powinny być wystawione na użytkownika przydomowej oczyszczalni ścieków a nie wnioskodawcę (gminę czy związek międzygminny).

Pytanie nr 7

Budynek nieoddany do użytkowania – czy operacja może obejmować instalację przydomowej oczyszczalni ścieków przy budynku, który nie został jeszcze oddany do użytkowania na etapie wniosku o przyznanie pomocy?

Stanowisko DDD

Warunkiem przyznania pomocy musi być budynek przeznaczony dla gospodarstwa domowego, które faktycznie będzie korzystać z przydomowej oczyszczalni ścieków.

Zgodnie z wytyczną szczegółową „Przydomowa oczyszczalnia ścieków, to zespół urządzeń technicznych służących do gromadzenia, oczyszczania i neutralizacji ścieków wytwarzanych w jednym lub kilku gospodarstwach domowych spełniających normę EN 12566-3+ A2:2013.

Pytanie nr 8

Nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym – jak należy postępować w przypadku terenów o nieokreślonej lub nieuregulowanej formie własności np. w sytuacji gdy prawo własności jest niejednoznacznie określone z powodu nierozstrzygniętego postępowania spadkowego lub braku wpisu w księdze wieczystej. W jaki sposób gmina powinna wówczas udokumentować prawo do dysponowania taką nieruchomością. Czy możliwe jest uznanie oświadczenia gminy o faktycznym władaniu nieruchomością?

Stanowiska DDD

W przypadku nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym konieczne jest uregulowanie tytułu własności lub uzyskanie innego prawnego tytułu do dysponowania nieruchomością.

Według art. 3 ustawy Prawo budowlane [3] - prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane powinno wynikać z tytułu prawnego (prawa własności, użytkowania wieczystego, zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego, przewidującego uprawnienia do wykonywania robót budowlanych).

W sytuacji, gdy stan prawny nieruchomości jest nieuregulowany, samo Oświadczenie o faktycznym władaniu nieruchomością nie stanowi wystarczającego potwierdzenia prawa do dysponowania terenem w rozumieniu przepisów ustawy Prawo budowlane.

Jeżeli ww. operacja będzie realizowana na nieruchomości będącej w posiadaniu zależnym lub będącej przedmiotem współwłasności wówczas do wniosku o przyznanie pomocy należy załączyć oświadczenie/zgody na dysponowanie nieruchomością właściciela lub współwłaściciela nieruchomości, że wyraża zgodę na realizację operacji bezpośrednio związanej z nieruchomością.

Z wyrazami szacunku

Wioletta Krzemińska
Dyrektor
Departament Działań Delegowanych
/dokument podpisany elektronicznie/

[1]

Wytyczne szczegółowe z dnia 26 kwietnia 2024 r. w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.10 Infrastruktura na obszarach wiejskich oraz wdrożenie koncepcji inteligentnych wsi - obszar A Inwestycje w zakresie systemów indywidualnego oczyszczania ścieków

[2]

Podrozdział IX.1. ust. 1 pkt 5 wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

[3]

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. 2025 poz. 418 t.j)

Do wiadomości

Pan Paweł Ściański, Dyrektor Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej, MRiRW;